

Nyrenoverade Villa E-1027, en modernistisk pärla, ser ut som ett fartyg som har seglat upp på land. Huset är "K-märkt" och klassat som ett byggnadsminne – "monument national". Foto: © Benjamin Gavaudo

Eileen Grays Villa E-1027

Under sex år har Eileen Grays Villa E-1027 i Roquebrune-Cap-Martin renoverats.

Ett modernistiskt mästerverk som arkitekturintresserade från hela världen vallfärdar till.

Strax intill stranden vid La Plage du Golfe Bleu, snett under järnvägsstationen i Roquebrune-Cap-Martin, ligger en L-formad vit och blå villa som vilar på betongpelare. Från vattnet liknar huset en båt som strandat efter en storm. En livboj hänger på fasaden och förstärker känslan av ett skepp som kört upp på land. Huset smälter in i landskapet bland klippor som sträcker sig ut i Medelhavet.

Under sex år har huset renoverats, av fyra arkitekter och en trädgårdsmästare, och resultatet är bländande. Välinvesterade 5,5 miljoner euro för nu ser villan ut som den gjorde när den invigdes 1929.

Multibegåvad konstnär

Villa E-1027 ritades av den multibegåvade Eileen Gray. En irländska som föddes 1878 och växte upp i en välbärgad familj i Wexford på sydöstra Irland. Efter konststudier i London flyttade hon till Paris 1902 och började arbeta med konst, möbelformgivning och inredning. I Paris hade hon en egen inredningsbutik, *Galerie Jean Désert*, där hon sålde egentillverkade mattor, möbler, lampor

Eileen Gray, en multibegåvad konstnär, formgivare, inredare och självlärd arkitekt.

och lackskärmar. 1924 träffade hon den ungerske arkitekten och chefredaktören Jean Badovici som arbetade på den avantgardistiska tidskriften *L'architecture vivante – Levande arkitektur*. Han hade kontaktat Eileen för att göra en intervju med henne inför ett specialnummer om hennes inredningsaffär. Under intervjun uppstod kärlek och trots att Eileen var 15 år äldre än Jean, flyttade de ihop. Att hon var bisexuell, excentrisk och otroligt förmoden störde honom inte alls.

Modernistisk dröm

Efter mötet med Jean Badovici började hon intressera sig för ett område som dominerades av män: arkitektur. Eileen fick ekonomisk hjälp av föräldrarna att förverkliga sina arkitektönskaner och pengarna kom väl till pass när hon började rita på ett hus till sig och Jean. Ett hus med rymd och ljus som dessutom skulle vara bekvämt.

Eileen köpte en strandtomt i Roquebrune-Cap-Martin och hon började ge-

nast skissa på en modernistisk ”sommarstuga”. Hon ritade huset, inifrån och ut. Hon hade ingen formell arkitektutbildning men hon visste precis hur huset skulle se ut. Jean Badovici, som var konstkritiker och teoretiker, kom med vissa ändringsförslag men det var Eileen som hade huvudansvaret för projektet. Huset är inte stort, 120 kvadratmeter, men det är extremt välplanerat och känns därför mycket större. Ytan har utnyttjats maximalt med snillrika och praktiska undångömda förvaringsmöjligheter. Ett allkonstverk med ett vardagsrum, två sovrum, två badrum, ett inne- och ett utomhuskök.

Öppen planlösning

Eileen hade valt tomten med stor omsorg. Insyn från grannar är obefintlig och ingången till huset ligger mitt i ett buskage, en perfekt entré om man vill hålla objudna gäster borta.

En spiraltrappa leder upp till husets platta tak som kan användas som terrass. Från uteplatsen kan man under dagen följa solens gång samtidigt som man beundrar den fantastiska utsikten över Medelhavet och Monaco. På övervåningen går fönstren från golv till tak och för att få in solljus i husets alla rum har huset en öppen planlösning. Den centrala platsen i villan är en säng, en dagbädd, som enkelt kan göras om till en soffa. Arbetet satte igång 1926 och 1929 kunde Eileen och Jean flytta in i huset som de döpte till Villa E-1027. Namnet på huset är en lek med deras namn. E står för Eileen, 10 för alfabetets tionde bokstav J som i Jean, 2 för bokstaven B som i Badovici och 7 för den sjunde bokstaven i alfabetet, G som i Gray.

Multifunktionella möbler

Eileen möblerade huset med minimalistiska och multifunktionella möbler som hon själv hade designat. Bland annat det graciösa höj- och sänkbara *adjustable table E-1027*. Ett sideboard i stålrör med en skiva av kristallglas hon ritat åt sin syster som älskade att äta frukost i sängen. En perfekt möbel att skjuta in över sängen för att slippa brödsmulor under täcket. En annan smart möbel var ett matbord med en tjock korkskiva för att slippa bestickslammer. Och skivspelaren på hjul var praktisk om man fick lust att lyssna på musik ute i trädgården.

Gray flyttar ut

Lyckan i Villa E-1027 blev kortvarig. Kärleksaffären med Jean tog slut 1932

Vardagsrummet i Villa E-1027 med en dagbädd som fungerar både som säng och soffa. Foto: © Benjamin Gavaudo

och Gray skrev över huset på Badovici. Ett hus som hon både betalat, ritat och byggt. Det enda hon tog med sig från villan var det höj- och sänkbara bordet som hon ritat åt sin syster. Jean Badovici ägde huset fram till sin död 1956. Efter hans död får Villa E-1027, i två olika omgångar, nya ägare. En av dem hittas mördad mitt på vardagsrumsgolvet. Efter mordet övergavs huset och villan ockuperades av uteliggare som förstörde inredningen. Under många år låg huset helt öde. 1998 är det nära att huset rivs men villan räddas i sista stund. Idag ägs

En livboj på fasaden förstärker båt känslan. Foto: © Benjamin Gavaudo

huset av den franska staten tillsammans med kommunen Roquebrune-Cap-Martin och villan drivs som en privat stiftelse. Huset är öppet för besökare och efter den senaste renoveringen vallfärdar arkitektur- och designintresserade från hela världen till Villa E-1027.

Upprättelse

Under många år tog andra på sig äran att ha ritat Villa E-1027. Delvis var det Eileen Grays eget fel. Hon var helt oin-

tresserad att marknadsföra sig själv och Eileen signerade bara sina möbler om man bad henne. Men 1968 publicerar det italienska arkitekturmagasinet *Domus* en artikel om Eileen Gray. 90 år gammal blir hon återupptäckt och hennes banbrytande idéer får ett erkännande. Till sin stora glädje började hennes favoritmöbel, det höj- och sänkbara sidobordet E-1027, tillverkas på nytt.

Världens dyraste möbel

1975, kort före sin död vid 98 års ålder, visades en stor utställning med Eileen Grays möbler och skisser i London. Hon skulle säkert ha blivit förvånad över att hennes art deco drakfåtölj - *Fauteuil aux Dragons* från 1919, såldes på auktion 2009 för 21,9 miljoner euro.

Eileen hade designat den med vitt tyg men när modeskaparen Yves Saint Laurent köpte den 1973 lät han klä om den i brunt läder. Osannolika 21,9 miljoner, ett nytt försäljningsrekord för en möbel från 1900-talet. Ett tydligt bevis på att Eileen Gray tillhör en av världens mest inflytelserika designers. I Villa E-1027 finns många av Eileens möbelklassiker att beundra, älska och att inspireras av. Tyvärr finns få originalmöbler kvar i huset men kopiorna är välgjorda.

Jessica Holmertz
rivieranytt@rivieraklubben.com

Följ med Rivieraklubben till Villa E-1027 på en privat visning av Eileens modernistiska hus.

25 april, 25 maj
och 17 juni.

Läs mer på hemsidan.